

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. D. Thomæ Delbene Marvbiensis, Clerici Regvlaris,
Sacrae Theologiae Professoris ... De Immvnitae, Et
Ivrisdictione Ecclesiastica**

Bene, Thomas del

Lugduni, 1674

Sectio j. Dubitationis Resolutio.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-98676](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-98676)

resol. 35. Peregrinus tract. de duello, quest. 37. num. 3. Homobonus part. 1. tract. 7. cap. 17. quest. 26. & in tract. de statib. part. 1. cap. 24. & alij, quos dict. dub. 28. citabam contra Grassium in pract. lib. 1. cap. 5. numero 17. Riccium in pr. xi. tom. 1. resol. 544. num. 5. Chapeauillam tract. de casibus reservatis, cap. 14. quest. 3. difficult. 2. Zerolam verb. Moniales, ad quest. 8. & Zecchium de casibus reservatis, cap. 10. num. 1. Rationes, & solutiones ad opposita vide cit. dub. 28. 81. & 82.

14 Item secundò, potest absoluerè quilibet Confessarius approbatus virtute Bullæ Cruciatæ, semel in vita, & semel in morte. Doctores in locis supra citatis: & ego dicebam dict. dub. 28.

15 Item possunt Regulares virtute privilegiorum suæ Religionis, si casus similiter sit occultus, uti supra dicebam de Episcopo, quia tunc huiusmodi casus est Episcopalis, ut patet ex dictis de Episcopo, & rectè adnotant Sanchez lib. 4. moral. cap. 54. numero 27. & Merolla tom. 1. disp. 1. cap. 2. numero 540. & ego dicebam lib. de Parnam. d. b. 4. sect. 19. subsect. 31. pag. 85. Quapropter si non fuerit specialiter sibi reservatus ab Episcopo, absolui poterit virtute privilegiorum suæ Religionis à Regularibus, ut ibidem probabam, ubi ulterius propter eandem rationem subdebam, quod Regulares possint etiam absoluerè à casibus, & censuris in iure latis, propter quas excusantur aliqui adire Sedem Apostolicam, ob aliquod impedimentum, quales sunt senes, impuberes, mulieres, membris destituti, valetudinarij, deliciofi, ac nobiles habentes curam aliorum, filij sub patris potestate, serui habentes capitales inimicitias, pauperes, qui non nisi mendicando (præter solitos) ire possunt Romam, & alij, de quibus in tit. de sentent. excommunic. Hi enim omnes casus, sicuti possunt absolui ab Episcopis, ita & absolui possunt à Regularibus, si ab Episcopis specialiter non fuerint sibi reservati; idque tum ob rationem dictam, tum quia mens Pontificum in suis decretis derogatoriis fuit tantum derogare privilegiis Regularium in casibus, in quibus adeunda esset Sedes Apostolica, quæ in prædictis casibus adeunda non est.

- 3 Qui cogitavit se transferre ad Monasterium, & iter inchoavit, sed ab inchoato itinere desistit, non dicitur accedere ad Monasterium.
- 4 Qui domum Monasterio contiguam habet, & è fenestra suæ domus Monialem alloquitur, non dicitur ad Monasterium accedere, quia non dicitur se ad Monasterium transferre, cum ibi existat.
- 5 Mittens seruum ad Monasterium propriè non dicitur ad Monasterium accedere: Missus tamen propriè accedit, & sic iste pœnas accedentium incurrit, nisi iusta causa excusetur.
- 6 Qui consentit, vel cooperatur ad alterius accessum, nec pœnas accedentium incurrit, cum ipse non accedat.
- 7 Qui obtenta licentia accedendi ad Monasterium, & loquendi cum aliquo ibi, si aliquam data occasione alloquitur, non violat præceptum prohibens accessum; secus si præceptum sit de non loquendo.

Respondetur affirmatiuè: patet ex cap. Monasteria, de vita, & honest. cleric. ibi: Monasteria Monialium si quisquam clericus sine manifestâ, & notabili causa frequentare præsumserit, per Episcopum arceatur; & si non desiterit, ab offi. 10 Ecclesiastico reddatur immunis; si laici, excommunicationi subdantur, & à cœtu fidelium fiant penitus alieni. Item ex cap. periculofo, de statu Regul. in 6. ibi: Nullique aliquatenus inhonestæ personæ, nec etiam honestæ, nisi rationabilis, & manifesta causa existat, ac de illius, ad quem pertinuerit, speciali licentia ingressus, vel accessus pateat ad easdem Moniales. Quod caput periculofo, innouatur à Tridentino sess. 25. de Regul. cap. 5. & à Pio V. in Motu, qui incipit: Circa pastoralis officij, ibi: Approbamus, & innouamus in omnibus, ac per omnia, & districte observari mandamus. Et probatur ratione, quia conducit ad perfectam Monialium clausuram, non solum ingredi, sed etiam non adire ipsarum Monasteria.

Ceterum adire, seu accedere ad Monasterium, est ille actus, quo quis se transfert, vel transferri finit ad Monasterium; sic communiter Doctores.

Hinc qui cogitavit se transferre ad Monasterium, & iter inchoavit, sed ab inchoato itinere desistit, non dicitur accedere ad Monasterium, quia aliud est inchoare iter causa accessus, & aliud re ipsa accedere, præsertim quia verba cum effectu intelligi debent; l. 1. §. hæc verba, ff. quod quisque iuris, l. quoties, ff. qui satisf. cog. & cap. si à Iudice, de appell.

Secundò, qui demum Monasterio contiguam habet, & è fenestra suæ domus Monialem alloquitur, nec dicitur ad Monasterium accedere, quia non dicitur se ad Monasterium transferre, cum ibi existat: accessus enim indicat motum ad aliquem locum, sicut recessus motum ab aliquo loco. Grass. lib. 1. decis. cap. 12. num. 23. & Homobon. de casib. reserv. punct. 2. casu 5.

Tertid, qui seruum, vel alium ad Monasterium mittit, nec propriè dicitur ad Monasterium accedere; missus tamen propriè accedit, & sic iste pœnas accedentium incurrit, nisi iusta causa excusetur, ut quia magnum incommodum pateretur non accedendo; lex etiam positiva non obligat cum magno incommodo: sic Grass. part. 1. consil. 22. de sent. excommunicat. num. 35. & Homobon. loco supra cit. vers. 4.

Quartò

DUBITATIO LXX.

An non solum ingredi Monasteria Monialium, sed etiam ea sine iusta causa, & licentia Superioris adire, vel frequentare sit iure prohibitum? Vbi etiam de locutione, & seripctione ad Moniales.

SECTIO I.

Dubitationis. resolutio.

SUMMARIVM.

- 1 Ingressi Monasteria Monialium, eaque sine licentia frequentare, & sine iusta causa, est prohibitum.
- 2 Adire, seu accedere ad Monasterium est ille actus, quo quis se transfert ad Monasterium.

- 6 Quartò, qui consentit, vel cooperatur ad alterius accessum, nec penas accedentium incurrit; cum ipse non accedat, ut suppono; est tamen reus eiusdem peccati, cuius est accedens.
- 7 Quintò, qui obtenta licentia accedendi ad Monasterium, & loquendi cum aliqua ibi, aliam data occasione, alloquitur, nec violat præceptum prohibens accessum; cum iam licite accedat, secus si præceptum sit de non loquendo, vel de non accedendo, & loquendo simul, seu de accedendo ad loquendum.

SECTIO II.

Aduertenda.

SUMMARIUM.

- 1 Nomina Clericorum in materia penali non veniunt Religiosi, nec Episcopi, nec alij Clerici in dignitate constituti, nec Canonici Ecclesie Cathedralis; veniunt tamen si verba simpliciter ita generalia sint, ut ad quolibet extendantur.
- 2 Ingressus & accessus quoad prohibitionem tam comprehendit viros, quam feminas.
- 3 In cap. periculoso, nulla pena imponitur accedentibus ad Monasteria Monialium; secus est in cap. Monasteria, ubi Clerici presumentes ea frequentare, si moniti ab Episcopo non desisterint, suspenduntur; si vero laici sint, excommunicantur non lata, sed ferenda sententia.
- 4 Verba (excommunicationi subdantur, & à cætu fidelium fiant penitus alieni) important censuras non latus, sed ferendas.
- 5 Excommunicatio simpliciter prolata, intelligitur semper de maioribus.
- 6 Particula (&) stat pro id est, quod contingit quotiescumque dictio copulativa ponitur inter duo, quorum unum est effectus alterius.
- 7 Dictio (&) posita inter duo, quorum unum inest alteri, ambo resolvuntur in unum.
- 8 Excommunicatio ferenda sententia contra frequentantes Monasteria requirit prænam monitionem, qua peracta, si semel contraveniant, puniri possunt.
- 9 Clerici etiam Monasteria frequentantes, si moniti non respicerint, ultra penas dicti cap. Monasteria, puniri possunt pena excommunicationis, ac tandem pena depositionis.
- 10 Frequentare Monasteria satis habetur per duos accessus; quia actus geminati consuetudinem inducunt.
- 11 Frequentia in criminibus duabus vicibus inducitur.
- 12 Frequentia quandocumque inducatur, relinquendum est arbitrio prudentis viri.
- 13 Frequentia est si quis in uno die bis accedat ad Monasterium, vel ter tribus diebus continuis, vel quater in eadem hebdomada, vel semel singulis hebdomadis, & mensibus; secus si quater in anno, vel semel ternis mensibus.
- 14 Nomine Monasteriorum, qua adiri, vel frequentari prohibentur, probabiliter veniunt Moniales, ita ut sumatur continens pro contento.
- 15 Frequentia Monasteriorum causa audienda diuina, vel videnda exteriorum ornatum Monaste-

rij, vel simili alia de causa, non prohibetur; sed solum causa locutionis, sine aspectus, sine actus, sine passus Monialium.

- 16 Frequentia, vel etiam accessus ad Monasteria, ut non sit prohibitus, requiritur manifesta causa & rationabilis, non omnibus, seu maiori parti populi, sed concedenti.
- 17 Consanguinitas non est simul rationabilis, & manifesta causa, excepta tamen secundum aliquos, parentum, fratrum, & sororum frequentia.
- 18 Limita nisi extet peculiaris prohibitio contra quascumque consanguineas accedentes; fieri enim potest ut iusta subsit causa dicta prohibitionis.
- 19 Frequentia, vel etiam accessus ad Monasteria ne sit prohibitus, requiritur etiam præter rationabilem, & manifestam causam licentia superioris, vel tacita etiam.
- 20 Scriptura non est de ratione privilegij, nisi sic de iure decernatur.
- 21 Afferuntur diuersa iura prohibentia loqui cum Monialibus: vide ibi, ubi etiam decretum sacre Congregationis Cardinalium de anno 1590, ut nulli Religioso, exceptis superiore Monialium, & Confessario ordinario, & extraordinario, cum ad tempus deputatur, liceat sine licentia eiusdem Congregationis accedere.
- 22 Confessarius pariter interdictum est sub pena vocis actus & passus, ne in adibus Monasterij, vel ei contiguus pernoctent, vel alios pernoctare faciant, &c.
- 23 Roma promulgatum est decretum à Vicario Pontificis, de illius commissione, ne vir, vel femina nocte, aut die loquatur, vel scribat alicui Moniali, vel Prelato, vel Puella in Monasterio quacumque de causa inclusa, sine Vicarij Pontificis, vel Ordinis Protectoris licentia, sub pena 500. aureorum, & alia arbitraria: vide ibi quinam excipiantur.
- 24 Prædictum decretum latum Roma ex commissione Papa ad alias Prouincias non extenditur.
- 25 Literas scribere ad Moniales licet in iuribus practicatis non sit prohibitus, attamen in aliquibus Diocesis iure speciali id vetitum est.
- 26 Gregorius XIII. præcepit quibusdam Regularibus sub pena excommunicationis lata sententia, ne scriberent literas Monialibus sui Ordinis; nec propterea ex his quis Regularis, si Moniali scribat, contrahit excommunicationem.
- 27 Effectus, seu finis extrinsecus non est regulariter materia legis, seu præcepti, & non cadit sub præceptum.
- 28 Scriptio literarum est effectus intrinsecus, quem significant illa verba, tamen id locum habet quando legislator non petit expressè, vel tacite effectum extrinsecum.
- 29 Premittens inuenire latronem non satisfacit inueniendo, nisi eum captum etiam iudici exhibeat.
- 30 Statutum Episcopi ligans excommunicatione accedentes, loquentes, vel scribentes ad Monasteria Monialium, extenditur etiam ad Monasteria exempta, & Regularibus subiecta.

Aduerte tamen, quod in cap. Monasteria, prohibetur tantum frequentatio: & in cap. periculoso, prohibetur quilibet accessus. Item in cap. Monasteria,